

Lichtenwörth
és ami edáig történt

1944 őszén Budapest környékén sáncsásást végeztünk, majd erőltetett menetben hajtottak bennünket az óbudai téglagyárba, ezután pedig a hírhedt hegyeshalmi halálmars következett (ez az elnevezés járta be a világsajtót 1945 tavasza óta Lévai Jenő és társai elsőként megjelentetett, részletes beszámolója és elnevezése nyomán).

Az óbudai téglagyárban nyilások őriztek bennünket. Félreeső helyre csak a nyilások kíséretében mehettünk. Aki szerintük túl sokáig tartózkodott ott, abba a nyilások belerúgtak. Másnap reggel a bejáratnál halottakat láttunk...

Végig a bécsi országúton, Óbudától Zúnderfigig, agyonverték vagy agyonlőtték, aki nem tudott lépést tartani a gyorsmenetben... Az egyes főbb állomások:

Piliscsaba. Kis fabarakokban éjszakáztunk összepréselve, brutális csendőrök őrizete alatt...

Dereg. Egy sportpályán töltöttük az éjszakát. Ezen az éjszakán zuhogó őszi eső és hideg szél segítette a nyilásokat...

Nyergesújfalun. Arra kényszerítették bennünket, hogy futólépésben meneteljünk, puskatussal kergettek végig a falun...

Gönyű (halálhajó). A gönyői halálhajóba, a kepersóknak beillő uszályokba egy késő éjszakán hajtottak bennünket. Ingatag pallón kellett végignennünk, a Duna fölött a sötétben. A foglyok fele (ha ugyan nem nagyobb része) beleesett a vízbe, sok bajtárs belevetette magát, sok bajtársat belelöktek... A hajó belsejében bűz, hullaszag, piszok és magasan álló víz. Belefeküdtünk a vízbe. Amikor elhelyezkedtünk, patkányok ugráltak rajtunk. Több uszályon voltak bajtársak összezsúfolva...

Károlymájer (Dunaszeg, Ásványráró). Az öngyilkosok száma itt volt a legnagyobb, jöllehet már előbb is, később is többen megdögltek...

Hegyeshalom. "Hippis", vagyis kifosztás volt, ami egyébként egész úton többször is ismétlődött. Az országhatáron megtörtént a hivatalos átadás a németeknek, majd futólépésben, most már SS-ek vezényletével, mintegy hét kilométert tettünk meg Zurndorfig...

Zurndorf. Itt az egész tömeget bevagonírozták. Amikor a szerelvény már jókora utat megtett, véletlenül vettük észre a nyíláson keresztül, hogy -- ismét magyar területen járunk. A vonat -- hogy, hogy nem -- a seregi pályaudvaron állt meg...

Sopron. Ordítva, gumibottal kihajtottak bennünket a szerelvényből. Úttalan utakon, ismét gyalogmenetben haladtunk Kópházára, illetve Harkára.

Kópháza és Harka. Tankakadályt, sáncot ástunk, ~~erődöt~~ erődöt építettünk hajnaltól késő estig hegyoldalon és sík területen, szélben, hidegben, esőben, hóban, a végkimerülésig, eszevesztetten hajszelva a nehéz fizikai kényszermunkán, közben a teljes elerőtlenedésig éhezettek is bennünket. Emellett napirenden voltak a beteszések, a korbácsolások, a puskatús-ütlegelések is. Elszállásolásunk jéghideg pajtákban történt. Ennek a "munkatábornak" a parancsnoka egy fekete egyenruhás, halálfejes SS-katona volt, akinek -- egy film címéről -- a "Z, a fekete lovas" gúnynevet adtuk. A vezető munkafelügyelő pedig egy sárga egyenruhás TsdT-szervezeti tag volt, akinek "Sárga veszedelem" lett a jellegzetes csúfneve. Ezek ketten kegyetlen korbácsolásokat, borzalmas bikacsök- és puskatús-ütlegeléseket, szörnyű gyilkosságokat követtek el. Az ő áldozatuk lett például 1944 december 8-án dr. C. J. orvos, csak azért, mert ott is hú maradt orvosi esküjéhez...

Lichtenwörth. Harkáról, illetve Kópházáról vagonokban szállítottak bennünket Ober-Eggendorfig, ennél rövid gyalogmenetben Lichtenwörthbe, ahová december 19-én érkeztünk meg. Itt két nagyobb és egy kisebb munkateremben mintegy 2500 deportáltat zsúfoltak össze. Ebből a létszámból mintegy másfélszázan voltak férfiak.

Az SS-ek eladdig megismert lassan gyilkoló módszerei -- eszevesztetten hajszelt nehéz fizikai kényszermunka, éheztetés, hideg ~~szél~~